

Žydra Narbutienė

Kauno rajono savivaldybės administracijos
Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vyr. specialistė

+370 614 88275
zydra.narbutiene@krs.lt

VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO AKTUALIJOS IR IŠŠŪKIAI KAUNO RAJONE

2026-10-01

Kokybiškas vietinis maistas – pamatas vaikų sveikatai

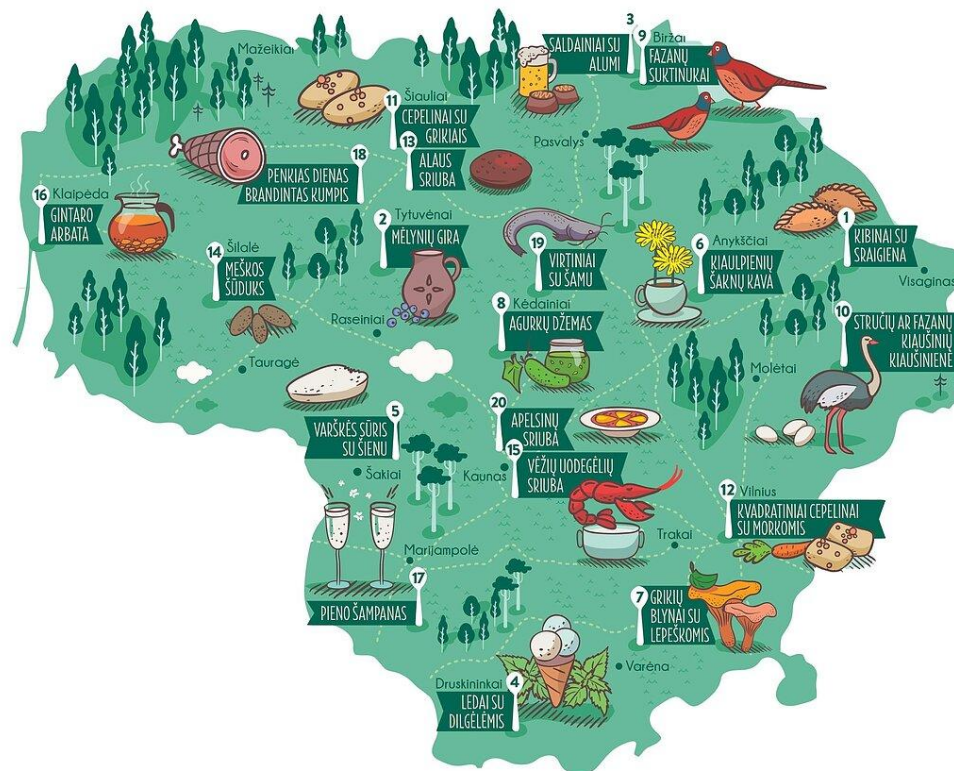
Keičiasi valgytojas –
reiklesni mokiniai ir tėvai

Keičiasi ir modernėja
technologijos

Daugėja vaikų su
specialiais mitybos
poreikiais

Apsirūpinimas vietiniu maistu - saugumo garantas
geopolitinių krizių fone

Ką gali savivaldybė?

Organizavimo būdas

(iš biudžeto ar privatus paslaugos teikėjas)

Gamybos būdas

(vietoje ar pristatymas termosais)

Maitinimo organizavimo finansavimas

(maitinimo finansinės normos; atkainiai, tėvų mokestis, darbuotojų etatai)

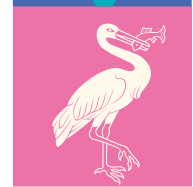
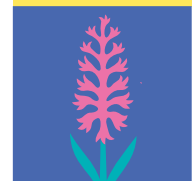
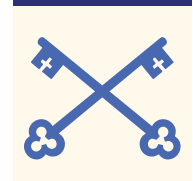
Maisto paruošimo patalpų renovacija, atnaujinimas

Lietuvos Respublikos Vietos
savivaldos įstatymas

6 straipsnis.

**Savarankiškosios
savivaldybių funkcijos
10) maitinimo paslaugų
organizavimas** teisės aktų
nustatyta tvarka švietimo
įstaigose, įgyvendinančiose
mokymą pagal
ikimokyklinio,
priėmokyklinio ir bendrojo
ugdymo programas

Kauno rajonas

**Sveikatai palankus maistas,
modernios gamybos
technologijos, jaukių
maitinimo aplinkų kūrimas,
šiuolaikiniai mokinių
aptarnavimo būdai yra
Kauno rajono savivaldybės
prioritetų sąrašė**

Kauno rajono švietimo įstaigos

Maitinimas organizuojamas 47 savivaldybės ugdymo įstaigose Veikia 55 virtuvės

Zapyškio, Ežerėlio Kulautuvos, Šlienavos pagrindinės mokyklos turi po 2 virtuves, Girionių I.d. ir Domeikavos I.d. „Upė“ - 2, Babtų I.d. - 3

- Gimnazijos – 11
- Pagrindinės mokyklos – 6
- Progimnazijos – 1
- Pradinės mokyklos – 2
- Mokyklos-darželiai – 4
- Mokyklos-daugiafunkciai centrai – 3
- Ikimokyklinio ugdymo įstaiga – 20
- Privačios ugdymo įstaigos:
 - 10 ikimokyklinio, 3 bendrojo ugdymo

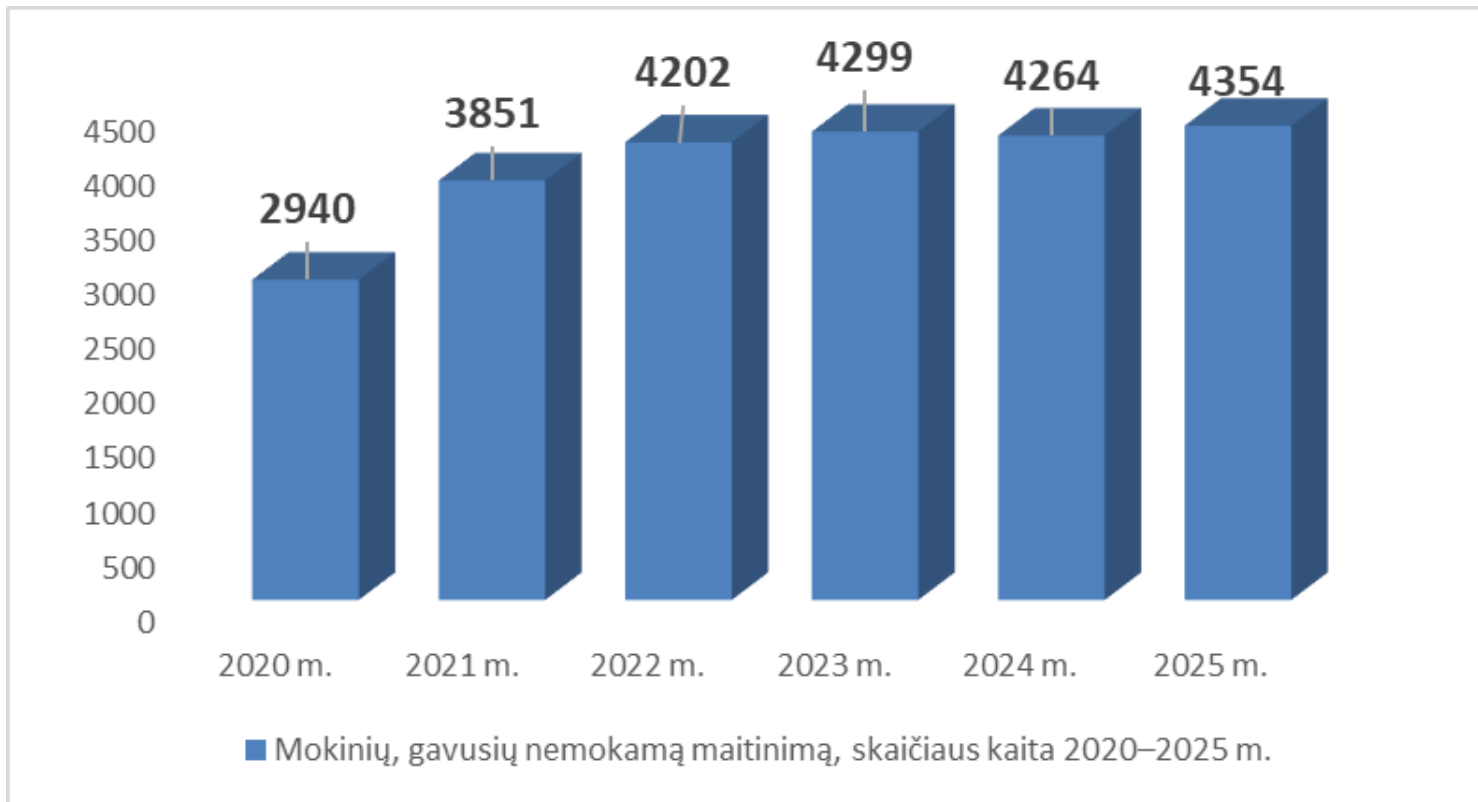
Maitinimo paslaugos gavėjai 2026 m.

- **17 022**

- Ikimokyklinukai – **4403**
- Priešmokyklinukai – **1162**
- Bendrojo ugdymo mokyklose – **11 457**
- Valgo mokinių nemokamai iš viso – **4354** (34,5 proc.)

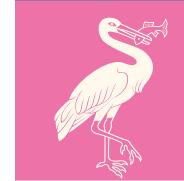
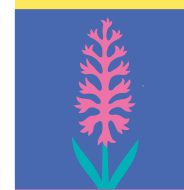
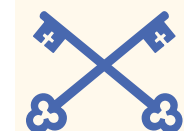
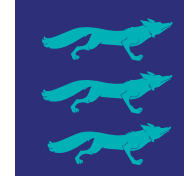
Mokinių, gavusių nemokamą maitinimą, skaičiaus kaita 2020-2025 m.

2026 m. sausio 1d. SPIS - 4354

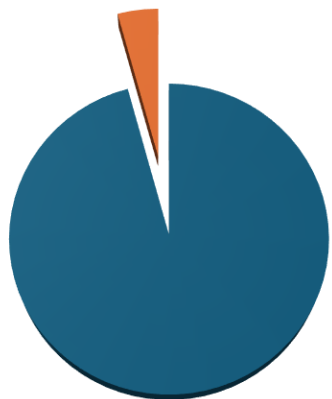
Iš jų nevertinant pajamų – **3713** (0, 1, 2 klasės), 85,27 proc.

Socialiai remtinų mokinių – **641**, 14,73 proc.

Gamybos būdai Kauno rajone

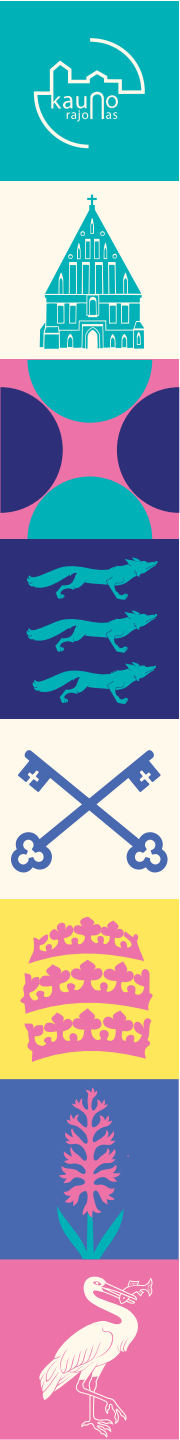
**Gamyba vietoje – 47 (54)
ugdymo įstaigos (visose),
Pristatymas termosais – 1
skyrius (Ramučių), Lapių l.d.
padalinys, Cramo moduliai,
Šeimos darželiai,
renovuojamos įstaigos**

- Gamyba vietoje
- Pristatymas termosais

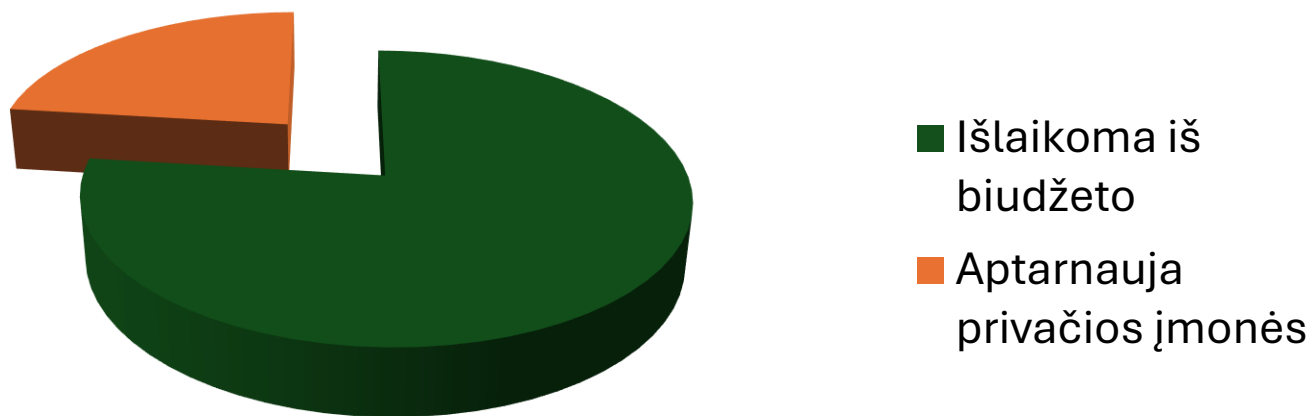
Kauno rajono prioritetas – karšto šviežio maisto ruošimas vietoje

Valgyklų išlaikymo būdai Kauno rajone

Išlaikoma iš biudžeto – 38 įstaigos (46 virtuvės),

Aptarnauja privačios įmonės – 9

Kauno rajone privačios įmonės veikia tik pačiose didžiausiose mokyklose – smulkūs vietos verslininkai.

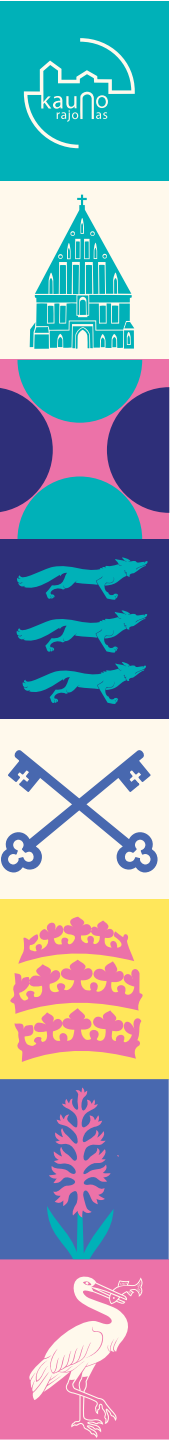
Iš biudžeto išlaikomose virtuvėse savivaldybė finansuoja darbuotojų darbo užmokesčio išlaidas, gamybos kaštus, technologijų įsigijimą, remontą ir kt.

Darbuotojai

Apie 100 vyr. virėjų,
virėjų, pagalbinių
biudžetinėse
virtuvėse

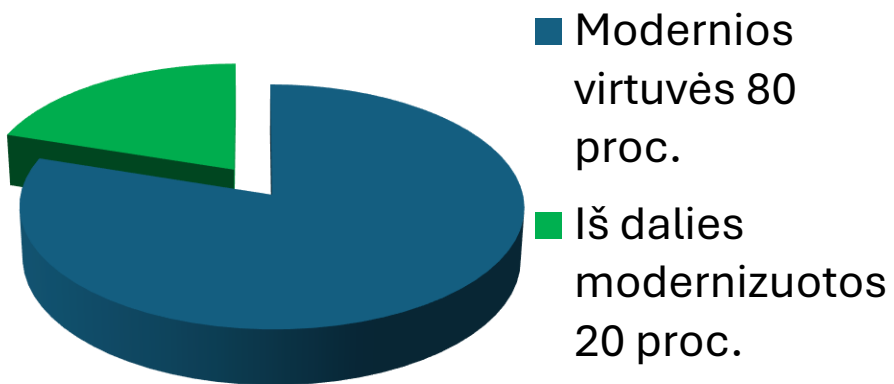
51 virėja maitinimo
įmonėse
(DU ~1 188 504 Eur)

Virš 20
dietisčių/maitinimo
organizavimo
specialisčių.
Virš 20
sandėlininkų

Maisto ruošimo technologijos

Maisto paruošimo patalpų būklė **Kauno rajone**

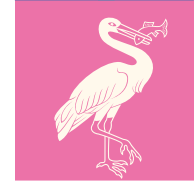
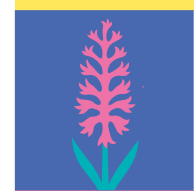
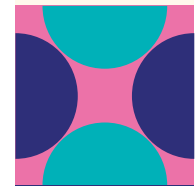
Modernios virtuvės – nauja visa technologinė įranga, yra konvekcinės garo krosnys, kapitaliniai remonto darbai.
2018 m. - 3, 2019 m. - 2, 2021 m. – 5, 2022 m.- 2, 2023 m. – 1,
2024 m. – 3, 2025 m. – 2, **2026 m. – 5.**

Kauno rajono mokyklų valgyklų nuotraukos papuošė žurnalo "Reitingai" straipsnį „Maitinimas Lietuvos mokyklose“

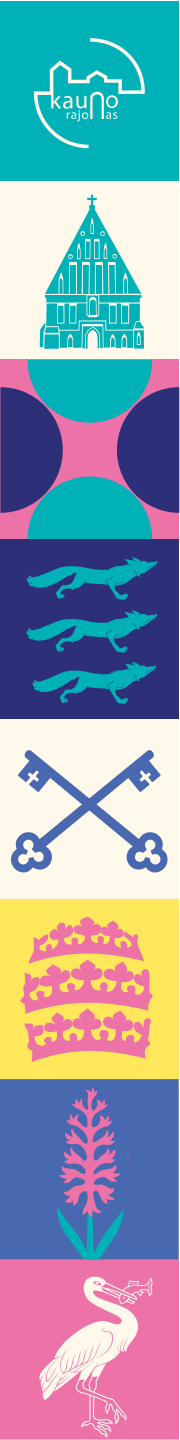

Kauno r. mokyklos pirmosios Lietuvoje įdiegė „švediško“ stalo principą ir nuosekliai vykdo jų plėtrą (25 + įstaigų)

LR Seimo sveikatos reikalų komiteto vizitas Kauno rajone: „Sėkmės istorija“

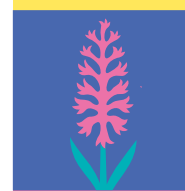
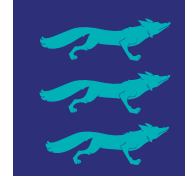
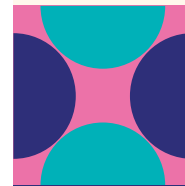
Raudondvario Anelės ir Augustino Kriauzų pradinė mokykla – švediško stalo diegimo lyderis

Raudondvario lopšelyje-darželyje „Vyturėlis“ – tikras švediškų stalų darželinukams

Garliavos Jonučių progimnazijos švediškų stalas

Švediško stalo rezultatai

Mokiniai tapo savarankiškesni, mandagesni, išmoko naudotis stalo įrankiais, jiems patinka galimybė patiems pasirinkti.

Mokiniai neišleidžia pinigų greitam maistui.
Daugiau bendruomenės narių lankosi valgykloje.
Sumažėjo socialinė atskirtis.

Pagerėjo sveikos mitybos įgūdžiai, valgymo kultūra, atsakomybė už nesuvalgytą maistą. **Žymiai mažiau maisto atliekų – 80-90 proc.**

Maistas yra sveikatai palankesnis, įdomesnis, visuomet šiltas, nes mokiniai įsideda tik prieš pat valgymą.

Projekto minusai – finansinė pusė. Žymiai lengviau būtų įgyvendinti švediško stalo principą, jei visi mokiniai (arba bent pradinių klasių) gautų nemokamą maitinimą. **Būtina derinti su tėvais finansinę pietų normą.**

Tarptautinė konferencija Briuselyje 2024-04-10

„Tarp pietų ir šiaurės Europos: maisto sistemų iššūkiai ir pokyčiai“

**Pristatyta Kauno rajono
savivaldybės patirtis**

**Kauno rajonas prisijungė
prie 15 prieš maisto
švaistymą kovojančių
Europos miestų ir regionų**

**ICLEI kvietimu, 2024-06-12
dalyvavo tarptautinėje
nuotolinėje konferencijoje
„Kova su maisto švaistymu
mokyklose“**

Maitinimo vertinimas

- VMVT visoms patikrintoms ugdymo įstaigoms maitinimo organizavimui suteikė 5 puodelių įvertinimą (vertinama ne tik virtuvių būklė, bet ir maisto produktų kokybė).
- Vaikai maitinami kokybišku, šviežiu, sveikatai palankiu maistu!
- Nėra protrūkių, apsinuodijimo maistu atvejų, higienos normų pažeidimų, neišsprendžiamų tėvų skundų.
- Maisto produktai atitinka keliamus kokybės, saugos reikalavimus, kainų normas, didžiaja dalimi gaunami tiesiogiai iš gamintojų be tarpininkų (ar ne daugiau kaip su 1 tarpininku).
- Susiduriama ir su nekokybiškų prekių gavimo, grąžinimo tiekėjams atvejais.
- Tobulėjimui ir naujiems projektams visuomet yra galimybių!

Maisto produktų tiekimo į mokyklas keliai

- Produktai, gaunami iš ES ir nacionalinių programų.
- Produktai, kuriuos perka mokinių maitinimą organizuojančios įmonės didžiosiose Kauno r. ugdymo įstaigose.
- Produktai, perkami viešųjų pirkimų būdu mažesnėms, iš biudžeto išlaikomoms ugdymo įstaigoms.
- Produktai, kuriuos savarankiškai perka įstaigos, dalyvaujančios „Ekologiškų ir NKP produktų vartojimo skatinimo programoje“.

Vykdomos ES ir nacionalinės programos

Pieno produktų vartojimo skatinimo programa

*dalyvauja visos mokyklos 100 % nuo
pat vykdymo pradžios*

Vaisių vartojimo skatinimo programa

*dalyvauja visos mokyklos 100 % nuo pat
vykdymo pradžios*

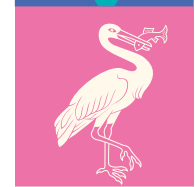
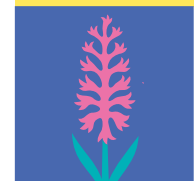
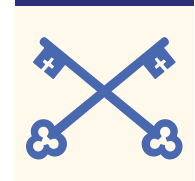
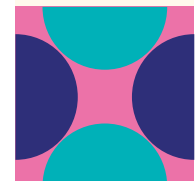

**Ekologiškų ir pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto
kokybės sistemą pagamintų maisto produktų vartojimo
skatinimas ikimokyklinio ugdymo įstaigose –
dalyvavimas nuo 2019 m.**

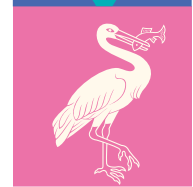
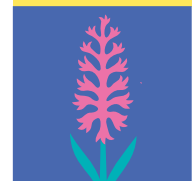
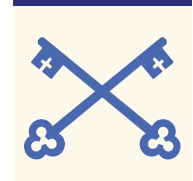
Maisto produktų tiekimo į ugdymo įstaigas būdai ir finansavimo šaltiniai 1

1. Produktai, tiekiami pagal ES finansuojamas programas „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimas mokyklose“.

- **Tiekiami 100 proc. į visas Kauno r. ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklas nemokamai**, visiems ikimokyklinukams, priešmokyklinukams ir pradinukams. Mokėtojas - Rinkos reguliavimo agentūra prie LR ŽŪM, ji nustato kainas, finansuojamų produktų rūšis, jai pateikiamos ataskaitos.
- **Finansuojami tik ekologiški arba NKP produktai:** vaisiai (obuoliai, kriaušės, vaisių sultys, morkos), pieno produktai (pienas, natūralus jogurtas, Pik Nik lazdelės, kietasis sūris).
- **Reikalavimai tiekėjams:** turėti paramos gavėjo statusą, būti įtrauktam į programos tiekėjų sąrašus, užtikrinti reikiamos produkcijos kiekį įstaigai visus mokslo metus, koordinuoti logistiką, pildyti ir teikti Rinkos reguliavimo agentūrai ataskaitas.
- **Esami tiekėjai:** Babtų sodininkystės ir daržininkystės institutas (obuoliai ir jų sultys, kriaušės), kiekiai – apie 20 t vaisių per mokslo metus; AB „Žemaitijos pienas (pienas ir pieno produktai), kiekiai – apie 50 t pieno produktų.
- **Ūkininkų įtraukimo galimybės:** galime padėti susitvarkyti dokumentus ekologiškų vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų tiekimui į Kauno rajono ugdymo įstaigas.

Trumpoji grandinė – Vaisių programa iš Babtų sodininkystės ir daržininkystės instituto sodų į visas Kauno rajono mokyklas

Ekologiškais ir NKP produktais vaikus maitina Noreikiškių l.d. „Ažuolėlis“ ir Ilgakiemio mokykla-darželis

- Pradžia 2021-09-01
- Pateikta paraiška NMA ir 2026 m.
- Gamybai naudoja ne mažiau 60 proc. EKO ir NKP produktų iš visų prekių grupių.
- Tiekiami Kauno r. ir gretimų ūkių bei ŽŪ bendrovių produktai.
- Noreikiškių l.d. „Ažuolėlis“ – pirmasis gavo viešojo maitinimo sertifikatą iš EKOAGROS, yra įtrauktas į oficialų sertifikuotų viešojo maitinimo įstaigų registrą (viso Lietuvoje 17).

Sertifikatas, skiriamas viešajam maitinimui pagal Lietuvos Respublikos šėvietimo įstatymo 2009 m. gegužės 4 d. įstatymu Nr. 30-309 patvirtinta Miesto tvarkymo įstatyme nustatytą viešojo maitinimo valdymo ir viešojo maitinimo valdymo ekonomikumo bei kokybės vertinimo tvarką.	
1. Dokumento numeris: SER-M-20-00726 / 1 ser. 1 iš 1	3. Konkrečios maitinimo įstaigos pavadinimas, adresas ir kodas: KAUNO R. NOREIKIŠKIŲ LOPŠELIS - DARŽELIS „AŽUOLĖLIS“ Kauno r. sav. Akademijos sen. Akademijos mstl., Mokykla g. 2
2. Viešasis maitinimo įstaigos pavadinimas ir adresas: KAUNO R. NOREIKIŠKIŲ LOPŠELIS - DARŽELIS „AŽUOLĖLIS“ Kauno r. sav. Akademijos sen. Akademijos mstl., Mokykla g. 2	Viešoji įstaiga „Ekoagros“ Lietuvos k. 57, LT-46104 Kaunas, Lietuva
Pagrindinė veikla: viešasis maitinimas	LT-EKO-001
4. Viešojo maitinimo įstaigos turinio apibūdinimo žodžiais: 	
5. Galiojimo laikotarpis: nuo 2025-12-08 iki 2028-12-01	6. Paskutinio data: 2025-12-04
7. Šis dokumentas išduotas savivaldybės Uždavinių įvykdymo skyriaus direktoriaus 2025 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. 30-309 patvirtinta Miesto tvarkymo įstatyme nustatytą viešojo maitinimo valdymo ir viešojo maitinimo valdymo ekonomikumo bei kokybės vertinimo tvarką. Dokumentas išduotas viešojo maitinimo įstaigai, kuri yra įtraukta į oficialų sertifikuotų viešojo maitinimo įstaigų registrą (viso Lietuvoje 17).	
Išduotas data: 2025-12-08 Kaunas, LIETUVA	
Šis dokumentas išduotas į viešojo maitinimo įstaigą, kuri yra įtraukta į oficialų sertifikuotų viešojo maitinimo įstaigų registrą (viso Lietuvoje 17).	
EKO agros Viešoji įstaiga „Ekoagros“	

Maisto produktų tiekimo į ugdymo įstaigas būdai ir finansavimo šaltiniai 2

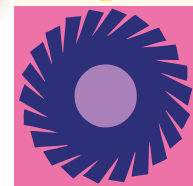
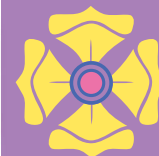
2. Produktai, perkami maitinimą organizuojančių įmonių

- Maitinimo įmonės veikia 9 didžiausiose mokyklų valgyklose
- Aptarnauja apie 60 proc. mokinių Sutartis sudaro savarankiškai su pasirinktais tiekėjais, kurių produktai atitinka vaikų mitybos reikalavimus. Kontroliuojamas maisto kokybės, valgiaraščių, savivaldybės patvirtintų įkainių atitikimas. Įmonėms labai aktuali produktų kaina.
- Gali nupirkti ir laikyti didesnius daržovių kiekius.
- Didelę dalį daržovių (bulvių, morkų, burokų, kopūstų, svogūnų) perka iš Kauno r. ir gretimų ūkių, 5 mokyklos perka iš ūkininkų dalį žalios mėsos. Daug produktų perka iš didmeninkų ir stambių gamintojų.
- Ūkininkų įtraukimo galimybės: maitinimo įmonių ir ūkininkų susitikimų iniciavimas, sklaida, ryšių stiprinimas, kainodaros aptarimas. Atkreiptinas dėmesys į žaliuosius pirkimus (ne mažiau kaip 30 proc. ekologiškų arba NKP maisto prekių).

Linės Magilevičienės daržovių ūkis, Babtai (bulvės, morkos, kopūstai, svogūnai burokai ir kt. - tiesiogiai į Domeikavos gimnaziją, Vilkių gimnaziją, Raudondvario gimnaziją ir kt.).

Jonas Kleiza, Žymantas Broga, Mastaičiai (bulvės, morkos, kopūstai, svogūnai burokai ir kt. – tiesiogiai į Karmėlavos Balio Buračo gimnaziją, VŠĮ VDU Ugnės Karvelis gimnaziją ir kt.).

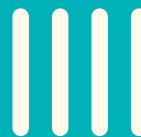

Maisto produktų tiekimo į ugdymo įstaigas būdai ir finansavimo šaltiniai 3

3. Produktai, perkami iš biudžeto išlaikomoms mažesnėms ugdymo įstaigoms

- **Vykdo centralizuotai Viešųjų pirkimų skyrius** pagal ugdymo įstaigų parengtas maisto produktų specifikacijas.
- **Užtikrinamas visoms įstaigoms** (nepriklausomai nuo jų dydžio ir sandėliavimo galimybių) visų būtinų maisto produktų tiekimas ir vienodos kainos.
- **Specifikacijas rengia dietistų metodinė taryba:** nustatomi tikslūs kokybės reikalavimai (klasė, rūšis, sudėtis, pakuotė ir pan.), atsižvelgiama į reikalavimus, derinama su VMVT. Daliai maisto produktų keliama reikalavimai: ekologiški, nacionalinės kokybės ir paženklinėti simboliu „Rakto skylutė“.
- **Pirkimai išskaidyti į atskiras grupes:** pienas ir pieno produktai, mėsos produktai, duonos ir pyrago gaminiai, bakalėja, prieskoniai, daržovės ir vaisiai (iš viso 22 pirkimo dalys).
- **Ūkininkų įtraukimo didesnės galimybės:** kviesti ūkininkus dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, siūlyti savo produkciją atskiroms pirkimo dalims, kurių produktus jie galėtų tiekti, ar siūlyti tiekti atskiroms įstaigoms.

Maisto produktų į ugdymo įstaigas tiekimo specifiika

Perkami ne produktai, bet jų reguliaraus pristatymo logistika į įstaigos sandėlį

Maisto produktų sandėliai (ypač daržovių) šiuolaikinėse ugdymo įstaigose yra labai maži

Dėl didelių darbo krūvių ir turimų sąlygų, nemaža dalis įstaigų perka valytas daržoves

Maisto produktų asortimentas, pateikimo dažnumas yra griežtai reglamentuotas LR SAM

Valgiaraščiai ugdymo įstaigose turi griežtai atitikti patvirtintas finansines normas

Politika virtuvėje

„Jei šioje žemėje kažkas pasikeis, tai permainos prasidės nuo maisto; jos prasidės nuo to, kaip mes auginame, gaminame ir vartojame maistą; permainos prasidės nuo to, kaip mes mąstome ir ką mes valgome.“ Apie galingą politinį įrankį – maistą, rašo Indrė Kleinaitė, „Atgimimas“, 2006 m.

AČIŲ
už dėmesį!

